

ACC. NR. M. 6378.1-5.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Folke Neij,
Härad: Tveta. Adress: Bankeryd.
Socken: Månsarp. Berättat av: Johan Johansson,
Uppteckningsår: 1940. Född år 1861 i Månsarp.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H.C. 5. S V E D J E B R U K.

1.

ACC. N:R. M. 6378.1

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
Härad: ..... Adress: .....
Socken: ..... Berättat av: .....
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

S V E D J E B R U K.

- 1) "Ja' di svedde fäller i min ongd. Dä va', n8' di hade fällt kölahögge, då to' di en rågskö'd på fälla'".
Kolhygget höggs på hösten eller sommaren. Man högg "fyra å e' halv alln länge' ve' å kö'de te mila'. Riset å grena' sveddes".
- 2) Hygget var på enskild mark och ej så långt borta, att bostäder behövde uppföras. Man svedde "inte va't år".
Ej heller brukade man "sve' 8m".
- 3) "Bönn'era hade var si'a fäller å hjälpte varann'ra".
Om storleken: "S8mma hade ett å ett hallt tönnelänn".
- 5a) Man svedde "för odlingas skull. Dä dröjde fö' länge, tess (tills) dä ble' gräs".

Skriv endast på denna sida!

2.

ACC. N:R. M. 6379.2.

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
Härad: ..... Adress: .....
Socken: ..... Berättat av: .....
Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 6) Om tiden gällde huvudsakligen: "Nä' dä inte va' fö' t8t".
(torrt).
- 8) Det skulle vara ung barrskog.
- 9) "Di skalade fyra ränn'er i alla trä'a, som sulle hog-
gas ner".
- 10) "Buska' höggs ner, enna' dä sveddes, mä e' öx. Sömma
buskade mä rishack. Trä'a feck legga e' ti', enna' di
kvestade dömm".
- 11) "Di tvetade ner trä'a" (fällde dem med yxa).
- 12) "Dä va' ätte' som blässten geck, så di föll i vinn'rekt-
ninga".
- 15) "Inga brann'gata, di bara geck å vaktade. Men en dro' in
riset, så dä va' en fyra, fäm allna', som dä inget ris
va'".

Skriv endast på denna sida!

3.

ACC. N:R. M. 6378:3

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av: .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Att tröllgubba' skulle gå ikring å laga, så dä inte kunne spri' se, tallte far min 8m".

16) Bränningen skulle äga rum "före mess8mmar, en logne' da'".

17) "Ja, di ställde ut vatten å lagade te enebuska' alle' granebuska' å släcka mä".

18) Man tände "i motvär. Anna's kunn'e dä bl8sa 8pp fö' hå't. Åsså brenne' dä 8pp väl då". Moteld var icke bruklig.

19) "Dä va' bara en sä'skelt erfaren, som va' betrodd te dä".

20) Att tända med användes "ett tjärbl8s".

21) "Åtminstingen te året därpå".

4.

ACC. N:R. M. 6378:4

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av: .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22) "En feck passa ell'en, å lägga på bita' å grena', där
dä va' fö' lite".

23) "En to' b8tt bita'. N8'en gren älle' n8ra b8la' (grova
grenar) lå' dä ju kvar. D8m feck 'en kasta unn'a'.
D8m hade en te ve', när 'en kokade te griser å så".
(d.v.s. för eldning ute). Inhägnad hade man icke, så
vida icke betande djur funnos i närheten.

24) "Då satte di 8pp n8ra troler". (Provisoriskt).

25) Man luckrade med en kratta. Sådden skedde vid Midsom-
mar.

26) Man sade bara: "den svedda fälla'".

27) Råg. Utsädet hade man i en säskäppa. "En feck inte så
fö' tönnt".

5.

ACC. N:R. M. 6379.5.

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av: .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28) "Fällekratta" av trä i ett stycke, senare av järn.

30) I skörden deltog gårdens folk, så många, som kunde komma ifrån. Man skar rågen med skära (av den vanliga, gamla typen). Sedan riades säden. Hemkörningen skedde i "arka" (höskrinda) eller "håcknähäck" (en spjälhäck med utåtlutande sidor och utan gavlar, senare i Småland använd huvudsakligen för vedtransport. Förr i tiden ansågs den väl stor nog som skördevagn).